

Добровольська О.В.

доцент кафедри фінансів та банківської справи
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
м. Дніпропетровськ, Україна

Прибиток Ю.А.

студентка 1 курсу магістратури
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
м. Дніпропетровськ, Україна

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ АПК

Управління фінансовими ресурсами підприємства – це сукупність цілеспрямованих методів, операцій, важелів, прийомів впливу на різноманітні види фінансів для досягнення певного результату [3, с. 216].

Управління фінансовими ресурсами належить до основних завдань фінансового менеджера на будь-якому підприємстві, оскільки їх структура і вартість значною мірою впливають на основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та на ефективність діяльності господарюючого суб'єкта в цілому. До основних складових управління фінансовими ресурсами підприємства відносять управління власним капіталом, залученими коштами, а також управління структурою капіталу та визначення оптимальної його структури, яка б мінімізувала або максимізувала ринкову вартість підприємства.

Помітний внесок у розробку теоретико-методологічних засад формування та розвитку фінансових відносин, управління фінансовими ресурсами аграрних підприємств в Україні в різний час зробили видатні вчені економічної аграрної науки, особливо В. Андрійчук, В. Борисова, О. Гудзь, М. Дем'яненко, А.

Діброва, П. Канінський, І. Кириленко, Ю. Коваленко, М. Коденська, М. Кропивко, І. Лукінов, Ю. Лузан, Ю. Лупенко, Г. Мазнєв, П. Макаренко, М. Малік, В. Месель-Веселяк, О. Непочатенко, Ю. Нестерчук, О.Олійник, Б. Пасхавер, Г. Підлісецький, П. Саблук, П. Стецюк, А.Чупіс та інші. Своїми фундаментальними ідеями, концепціями та розробками вони збагатили економічну науку і сформували базис та визначили вектори новітніх, сучасних поглядів в дослідженнях визначеної проблематики. Проте вагоме значення та багатоаспектність проблеми потребують наукової дискусії щодо формування сучасної, адекватної системи управління фінансовими ресурсами, умов і чинників, що впливають на цей багатовекторний процес, його специфіку та взаємозв'язок. Цим зумовлюється вибір теми нашого дослідження та її актуальність.

Управління власним капіталом полягає у визначенні та реалізації політики щодо формування власного капіталу за рахунок найбільш ефективних зовнішніх і внутрішніх джерел. Збільшення власного капіталу за рахунок внутрішнього джерела (прибутку), звичайно, є найбільш прийнятним для підприємства, оскільки при цьому не збільшується вартість власного капіталу. Однак забезпечити зростання підприємства виключно за рахунок прибутку досить складно, оскільки для цього необхідно мати значний резерв нерозподіленого прибутку. Це, в свою чергу, потребує високоефективної діяльності підприємства, великих обсягів чистих грошових надходжень, а також ефективної дивідендної політики, яка б забезпечувала оптимальний розподіл прибутку, задоволення інтересів акціонерів і достатнє розширення підприємства за рахунок капіталізованого прибутку [1, с. 51].

Збільшення власного капіталу за рахунок зовнішніх джерел, зокрема коштів, залучених на ринку, як правило, веде до збільшення вартості власного капіталу і падіння ринкової ціни акцій, однак у багатьох випадках є необхідним заходом для підприємств, якщо останні мають високий кредитний рейтинг і широко відомі на ринку. Для невеликих підприємств додаткове фінансування за рахунок власних коштів є досить проблемним, оскільки вони не можуть

забезпечити достатній рівень капіталізації за рахунок прибутку і не можуть залучити кошти на ринку. Для них основним джерелом додаткового фінансування виступають різні види позик [4, с.155].

При здійсненні фінансування за рахунок позикових коштів підприємства повинні враховувати рівень розвитку ринку боргових зобов'язань і можливості їх використання для формування позикового капіталу.

Основним напрямком управління фінансовими ресурсами підприємства є оптимізація використання ресурсів підприємства. Оптимальний варіант формування та використання фінансових ресурсів базується на застосуванні системно-аналітичного підходу до управління фінансами. В основі цього підходу лежить доцільність управлінського рішення, яке визначається ситуацією, яка формується під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища [2, с. 43].

Від ефективної організації та правильного управління фінансовими ресурсами підприємства залежить як його фінансово-економічний стан, так і стан на ринку в сучасних конкурентних умовах.

Система управління фінансовими ресурсами являє собою сукупність форм і методів на основі яких здійснюється управління грошовим оборотом та фінансовими ресурсами. Дана система буде вважатися ефективною лише тоді, коли вона дає змогу не лише раціонально використовувати наявні ресурси, а й забезпечити системний пошук можливостей подальшого розвитку підприємства.

Отже, при управлінні фінансовими ресурсами підприємства необхідним є застосування системного підходу, що підпорядкований загальній меті розвитку підприємства та визначає доцільність управлінського рішення залежно від ситуації, яка виникає під впливом внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Література:

1. Аналіз стану та концептуальні напрями розвитку аграрного ринку України / [Ю.С. Коваленко, І. В. Охріменко, І. М. Зеліско. та ін.]- К.:ННЦ - Інститут аграрної економіки, 2010. – 122 с.
2. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2006. – №1. – С. 40-57.
3. Балабанов І.Т. Основи фінансового менеджменту. Як керувати капіталом? / І.Т. Балабанов - М.: Фінанси і Статистика, 2011. – 356 с.
4. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія. / Л.А. Лахтіонова - К.: КНЕУ, 2012. – 387 с.